

ВДОСКОНАЛЕНИЙ СПОСІБ ЗМОТУВАННЯ ПОЖЕЖНОЇ РЯТУВАЛЬНОЇ МОТУЗКИ В КЛУБОК

Панчишин Ю.І., ЛДУБЖД

Під час проведення рятувальних операцій у висотних будівлях та спорудах на пожежі або надзвичайній ситуації (далі - НС) пожежні-рятувальники використовують пожежні рятувальні мотузки та інше необхідне обладнання. В пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України на оснащенні в оперативному розрахунку знаходиться пожежна рятувальна мотузка яка змотана відповідним способом, згідно наказу [1] та зберігається в сумці-чохла.

Пожежну рятувальну мотузку використовують під час: в'язання подвійної рятувальної петлі на потерпілого для рятування його з верхніх поверхів будівель та споруд, здійснення саморятування пожежним-рятувальником, порятунку людей на воді, підйому на висоту пожежно-технічного та аварійно-рятувального обладнання, підйому пожежної робочої рукавної лінії тощо [2]. Приклади застосування рятувальної мотузки зображено на рисунку 2.

Рисунок 2 – Способи використання пожежної рятувальної мотузки

Відповідно, в умовах оперативної роботи пожежна рятувальна мотузка відіграє важливу роль для успішного виконання завдань за призначенням. Слід

зауважити, що під час розмотування рятувальної мотузки спостерігається сильна її скрученість, що може призвести до її заплутування під час її закріплення і спуску потерпілого або пожежного-рятувальника, що значною мірою впливає на оперативність дій під час виконання завдання. А також під час змотування пожежної рятувальної мотузки в клубок виникають складнощі з частковим блокуванням однієї руки, сповзанням витків мотузки при намотуванні її в клубок, важкість виймання руки з клубка мотузки [3], як зображено на рисунку 3.

Рисунок 3 – Складнощі при змотуванні пожежної рятувальної мотузки

Враховуючи зазначені складнощі та незручності існуючого способу змотування пожежної рятувальної мотузки в клубок, актуальним є розроблення або вдосконалення способу змотування пожежної рятувальної мотузки, як підґрунтя ефективного, швидкого та якісного її застосування за призначенням. Тому пропонується використання нового (вдосконаленого) способу змотування пожежної рятувальної мотузки в клубок. Алгоритм виконання нового способу змотування пожежної рятувальної мотузки в клубок: один кінець мотузки беремо в руку, від коуша мотузки відпускаємо вільний відрізок приблизно 20 см, після чого починаємо в руці складати 6-8 рівних між собою паралельних витків мотузки. Склавши їх в одній руці беремо другою рукою продовження мотузки і починаємо здійснювати перпендикулярні обмотування витків навколо осі зроблених на початку витків мотузки. Коли завершено перший шар витків по всій осі мотузки, тоді необхідно здійснити загин мотузки вздовж осі клубка мотузки і продовжити укладати витки мотузки у другий шар витків навколо її осі. Кожен наступний шар витків мотузки навколо її осі необхідно здійснювати в одному напрямку. Алгоритм змотування пожежної рятувальної мотузки в клубок новим способом зображено поетапно на рисунку 4.

Рисунок 4 – Алгоритм змотування рятувальної мотузки в клубок новим способом

Отже, основними перевагами даного способу змотування рятувальної мотузки в клубок, є:

- при змотуванні мотузки жодна рука не заблокована, мотузку можна вільно перекидати з руки в руку, що підвищує ефективність виконання вправи;
- при здійсненні витків навколо осі мотузки не потрібно здійснювати прокручування мотузки при її укладанні, що, в свою чергу, не призведе до закручування мотузки під час розмотування та часткового її блокування під час проведення аварійно-рятувальних робіт на висоті;
- при розмотуванні мотузки практично немає скрученості (мотузка вкладається паралельними витками, а не по діагоналі перегинаючи витки) складність змотування мотузки набагато простіша та комфортніша;

Враховуючи отримані результати бачимо, що новий спосіб змотування пожежної рятувальної мотузки є актуальним та перспективним, а також даний спосіб можна використовувати при підготовці особового складу пожежно-рятувальних підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про затвердження Норм табельної належності, витрат і термінів експлуатації пожежно-рятувального, технологічного і гаражного обладнання, інструменту, індивідуального озброєння та спорядження, ремонтно-експлуатаційних матеріалів підрозділів ДСНС України: наказ ДСНС України від 29.05.2013р. №358. Режим доступу: https://zakononline.com.ua/documents/show/64216_752867
2. Наказ МВС України від 26.04.2018 № 340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0801-18>
3. Про затвердження Змін до Порядку організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту: наказ МВС України від 12.06.2023 р. № 480. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1186-23#Text>